27ՆՃԻ ՍԷՆԷ Ն· 4871 1911 ԱՊՐԻԼ 23/6 ՄԱՅԻՍ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ 23 ՆԻՍԱՆ 1326 ‹ 7 ՃԷՄԱԶԻՒԼԷՎՎԷԼ 1329

30 ՓԱՐԱ

ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ԱԽՊԱՐ

30 ՓԱՐԱ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱԲՈՆԷ ՇԱՐԹԼԱՐԸ — Սենէլիկի 6 ալլըգը
Իսթանպօլ իչին Կուռուշ 60 35
Թաշրա իչին » 85 45
Մեմալիքի էճնէպիյէ իչին Ֆրանգ 20 10

ՉԱՐՇԷՆՊԷՀ ՎԷ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԵՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իդարէյէ իչին ալրըճա բագըլըր:
Թապ իտիլմէեէն մէքթուբլար իատէ օլունմազ:

مجموعهٔ اخبار
ملك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐԸՄԸԶ

Բ.

Պու կիւնքի հալ, հանաթը ըեամիյէմիյին մէեասխինաւն պէրի, նիրմի օթուզ սէնէտէ պէր ղուէնուրա կէլմէքտէ օլան իխթիլաֆըմըն թարիխտէ պիր մէքերրերիւ տիւր: Վաքաա, մաէյմթէեսրիֆ եազըլմըշ մարիխմիզ օլմաարըղընտան, կէչմիշտէքի իսմիլաֆըմըն հիքեայէլէրինի քիթապլարտա օգուեամաեօրըզ. Ֆագաթ պէտէրուէն էվլատա նագլ օլունան րիվայէթլէրտէն անլաեօրըզ, եախօտ ղէնուզ հաեաթտա օլուպ, օ չայեանը մէեասրեֆ վագըալարը խաթըրլայանլարըն մահմը մասարգինտէ պուլունուեօր քի, եէթմիշ սէքսէն սէնէտէն պէրի, հէր հանկը տէֆա միլլեթճէ խալանմ, խարէճէ մէնսուպ, ինթիգամ վէ էմասլի մէսալիրը եատէ էթմէկ լազըմ օլունմըշ, պուեուն իթիլաֆը կէօրիւլմիւշ վէ մէչեալիս խալմըշ իսէ, անինտէ, պունտան խուչլանմանլար, վէ պունտա քէնտի խարէի մեսաթալիւլէ վէ քէյֆիյէլէրինէ գարշը պիր մուտաճէլէ հիսս իտէնլէր, պու հալէ քէթ վէ մէչեալիսէ մէյլի, Մէղէնէլէ, Քիլիսէյէ, Պարալըղա գարշը կէօսթէրմէք կիպի կէօնաքէօն բէնգլէր վէրիրէք, վէ Ռօմա Քիլիսէսի չէրիքի նէզարինտէ հարըլմա էլտէ իթմիշ օլտըղլարը մէլասր վէ նուֆուզ սայէսինտէ, սէօզլէրինի օրտամ տինլէթերէք վէ հագգ գազանարագ, միլէթճէ մէքիրըպլարա, խուսուսիլէ վէ զըտտիյէթլէրէ, մաամի վէ մանէվի քէօմիւր գօրթլարա սէպէպ օլմըշլար տըր: Պունու պէօյլէճէ ղէմ իթմէք իչին, մարիխին թէֆէրրուաթընը, թաֆսիլաթընը օգումաեա, կէօզ էօնինէ կէօրմէյէ, եախօտ ուսուլը մուհաքէմէ վէ սահրէյի պիլմէյէ լիւզում եօգ տըր. զիրա ձէմաաթըմըզ, եախօտ ճէմաաթըմըզըն խալանմ վէ թէրագգըսընը արզու իտէն պիր սընըֆ, քէնտի գաւաաթը վիճտան վէ էֆքեարըլա գաթօլիք Մէզհէպինէ վէ Քիլիսէսինէ մէնսուպ օլմըշլարը, ապա ու եաթաղլարը պու ուզուրտա վագըթլըլա ատրլիւ իզքէնճէլէրէ, թազիպգէրէ վէ սաիրէյէ տիւչար օլմըշ պուլունմըշլը, վէ այնի զէմանտա օ Քիլիսէնին, վէ պու Քիլիսէ բուէսաի բուհանիյէսինին նիչէ լութֆլարընա նաիլ օլտըգլարը հալտէ, գալէպա պունլարըն ալէյհինէ չըգմըշլարը ասլա թասավվուր օլունամազ: Անճագ պու Մէղէնէլէ, պու Քիլիսէյէ մէնսուպ օլմալարը քէնտի տախիլի խաարէլէրինին խալանմ, վէ հուգուգը միլլէթ վէ գաւմիյէլէրինին մուհաֆազասը իչին պագը մէչէպըլիւսամ թա պուլունմալարընա վէ պիր թագըմ թէքամիւլը խալանըյէ իթմէկլէրինէ մանի օլամայաճագ մը,

Շու գատար քի, պու եօլտա պիր արզունըն. պու կիպի պիր թէչէպպիւսիւն, այնի ճէմաաթտա տիւշմէնի խարէյի խօտ պէ խօտ էյլէրինէ ալմըշ օլան վէ պանըն իչին, էյլէրինտէքի խարէյի միւսթէգիլլէյի զայը իթմէմէք մագսատըյլէ նէ եաբմագ լազըմ իսէ, պունտան կէրի տուրմագ խաթէմըմէլէրի թագիփ խաւկինտէն, իչինէ միլլէթին խալանըը, թէրագգըսընը արզու խօնէլէրի, հուգուգը միլլէթի մուհաֆազա վէ թանգիմէ չալըշանլարը, հարէքէթլէրինտէն մէն իթմէք իչին, սէօյլէնին իսթիթրաձէկքլէրի մանէլէ, պիլա խաաֆ, պիլա մէրհամէթ, «Պաւնլարըն Թէչէպպիւսու Քիլիսէ, Մէղէնէ, Բարալըղ ալէյհինէ տիր» պաւնլար էֆքեարը պէտպախտանէ, թէմամիյէթը մաւգէրրէ սանիալի տիրլէր» տիմէքլէ, էլէրինտէ էն պէօյլէ սիլահ օլմըշ տըր:

Հէր հանկը տէֆա, պու ուֆագըգ ձէմաաթըմըզ իչինտէ, տախիլի խարէմիզին խալանը, հուգուգը միլլէթիմիզին մուհաֆազասը իչին, պազը միլլէթպէրվէր վէ գայեուր զաթլար, պէօյլէ պիր չէյէ թէչէպպիւս իթմիշլէր իսէ, հէր տէֆա, իչ պէօյլէ պաշլամըշ, պէօյլէ տէ նէթիճէլէնմիշ տիր:

Պու կիւնքի հալ, կէչմիշտէքի անլայըն մէքերրերիւ տէյիլ մի տիր: Պու կիւն, Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը, քէնտի տախիլի խարէսինի կէօրթիւլիւ պիր թագըմ չարրըգըլըգլարա, իխթիզամսըզլըգլարա խաթթ վէրմէք, միլլէթին չարխը խարէսինի եօլունա գօյմագ, էմլաքը միլլէյի գորումագ, մաավան գուրթարմագ, վարիտաթ վէ մասարիֆի հէսապի սուրէթտէ գուլլանմագ, ճէմաաթտա հուգուգ վէ վէգայիֆ հիսսիյաթընը ուեանտըրմագ, եէնիտէն Էրմէնի-գաթօլիքլիկի, պիրլիկին Տարգտա, գօնշու միլէթլէր միեանընտա պըրագըլմըշ պիր հալէ կէթիրմէք իւզրէ ճիտտի վէ սամիմի պիր արզուտա պուլունուեօր: Պու գապանըթ մը տըր. պունտա, Քիլիսէյէ, Մէղէնէյէ, Պարալըղա գարշը նէ վար տըր:

Պիր քէրրէ կէօզ էօնինէ կէթիրէլիմ իսթանպօլը վէ թաշրալարը: Խարէյի սախըլէյէմիզէ հիսսա գօյղ նոգսանլար, պիրթիւն չարըը խարէ պօղուգ. բուէսաի բուհանիյէ իլէ էֆրատը ճէմաաթ պէյնինտէ իխթիզամսըզլըգ, հուգուգ վէ վէզայիֆ ճէհէթլէրի մէճհուլ, վէ պու նիւզուլէն խուսուսիյէ Մէչրութիյէթին թէեասխինտէն պէրու Նիզա վէ միւնազաա էքսիքսիզ. Աթօռագաթիւ վէ Ազգաբաթիւ էմլաքլարը զայը մահվ օլմագ պիր հալտէ. չու եա պու միւէսսիսէ վէքիլի վէրիլէմէզ քլիւսէնտէն, գայիթ միւչքիլ պիր հալէ կէլմիշ. պէօյլէ պիր օթէլ թէչագիլգաւլլըգէ էլաէն չըգարօր. Մուչաւ Ճնաւեան Էֆ., պիլա վէրէսէ էօլիւեօր, վէ էօնտէսինտէ պուլունան էմլաքը միլլէթ մահլէւլէ կէօրիւեօր. Մարտինտէ այնի հալին վուգուինտան գօրգուլուեօր. պիր տիկէր Էֆ. միլլէթ նամընա խայրխանլարտան թօպլատըղը բարայը խաթէմիլէ կիպի գուլլանըեօր, քէնտինէ հիսսա վէրմէեօր. պիր տիկէրի 800 լիրայը չալըմըշ տէեօր, նէ՛ սօրան օլապիլիեօր նէ՛ արաեան. պիր պաշգասը տա՛ Էվրօբատա կէզէրէք, սաաթ տիլ խայրխանլարա, «Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը ֆագիր տիր, աճ տըր, սաաագաեա միւհթաճ տըր, միւէսսիսաթը միլէթէյի, բուհանիյէսի խարապ օլմըշ տըր վէ զայիֆ թիմ» տէեօր. պաւնլարը սէօյլէմէք իչին, միլլէթին նէ՛ րէյինի սօրուեօր, նէ՛ սէլահիյէթինի ալըեօր, վէ ճէմաաթ նամընա հարէքէթ իթմիշի հալտէ, ճէմաաթա նէ՛ հիսապ վէրիեօր, նէ՛ քիթապ. այնի վագըթտա ճէմաաթ, եար ու աղեարա գարշը հէմ ֆագիր վէ տիլէնճի օլուեօր, հէմ տէ պու տիլէնճիլիկինին խաթիֆաթէսի միճնայլարտա, գարանլըգտա գալըեօր:

Իմդի, ալաճըգ խնամը, մուհաֆէմէյի սաիլէսի օլանլարտա սիւալ իտէրիզ. պու կիպի ածվալի նիզամ վէ ինթիզամ ալթընա ալմագ, ճէմաաթըն հուգուգընը թէեմին վէ խարէսինի խալաս իթմէք, վէզայիֆինի թայինի իլէ մէթ եագլաշմագ տախիլի պիր Նիզամնամէ եափմագտա՛ Քիլիսէ, Մէզհէպ ալէյհինէ նէ վար տըր. ճէմաաթըն Գաթօլիք օլտըղընը, Էրմէնի օլտըղընը, Տօմաթը օլտըղընը, Սինօտ վէ սաիր մէճլիսլէրի պուլունտըղընը Նիզամնամէտէ եազմագտա, չու եա պու Եբիսքօբ Գ-Բաթրիգ վէ չու եա պու Պաշխայը Մէրխասա ինթիխապ իթմէքտէ Գաթօլիքլիկէ գարշը, Մէզհէպէ գարշը նէ՛ զէհիր վար տըր. պաւնլարտա չիւրիւք ֆիքիրլիլիք վէ սաիրէ նէ՛րէտէ տիր: Հէմ տէ քի՛մ տէեօր քի, եալըզ Նիզամնամէ խաինտա օլմըշ պիթմիշ պիր չէյ տիր, պաւնտա գարշը քիմսէնին իթիրազը գալմայ օլունամազ. քիմ տէեօր քի Սինօտ, մագամը վէ հագգը ը սուրէթտէ չու եա պու մաամըրթան մատիլ, մաաթի, նաթըմա լազըմ իտէմէզ:

Պինաէն ալէյհ Բարա հագքըլէրինին, Տէրխասաթէ Վէքիլլէրի վասլթասըյլա վագը օլան մէշրուեսլէրինէ, Եպիսքօպօսլարըմըզըն րէսմի վասլալըրընա բագմէն, Նիզամնամէ վէ Երկաթանավան մազով հագգընտա գուհնուրա կէլէն պիլթիւն պու հալլէրէ, Թէլաշլարա, Երևմի ժագով վէ Նիզամնամէ լաիհասը ալէյհինէ սէօյլէնէն սէօզլէրէ, եագըլան մէքթուպլարա, ալըր սէմէրէլէր վէ թանգիթամիզ թապիրլէրէ առալէթ, հագգանիյէթ, վիճտան ու մէրհամէթ նօգթայընտան պագըլըրզա հալաք, պու վան, մաագիր, էճամէ վէրիր կիւրիւլթիւնին աղըլ մանիյէթի քէնտիլիկինտէն, ալաչալապիլիր, վէ պու հալին ու իքի սէնէտէն պէրու ֆէվգէլատէ արալըգլար, թէմէնիւլէր, Էրմէնի-գաթօլիքլիկ, Տարգտա, Գաթօլիք Քիլիսէսինէ պաղլը չէրիք ու իթիլաֆ օլանագ վէ Էրմէնի միլլէթ ազլըգընտա իւզ մէթլուպը օլտըղըմըզ անլաշլըն, գօնշու պուլունտըղըմըզ միլլէթլէրին զաւալսըզլըղը ձէյլ իթէճէք պիր հալէ գօյմագ իմանըլարլըգ Գ-Բաթրիգլիք Քիլիսէսինէ կէթիրօթիւլմիւ րումը. Թէրզեան Գ-Բաթրիգ Էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան վագըգ պուլունարագ վէ պու նիւզուլէն պիւթիւն ճէմաաթէմըզ էֆրատը միեանընտա աձը աձը ֆիքիրլէր, միւլահազալար պէեան իտիլմէսինէ սէպէպ օլունտըղընտա, հէր չէյտէն թէեասխիւֆ վէ հէյրան տէֆա թէեասխիւֆ իտէրիզ:

ՄԵՐ ԱՐԴԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԻՄՈՆ ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ ԵՒ «ՆՈՐ ԲԱՌԱԳԻՐՔ». — ՀԱՅԿԱԿԱՆ «ԼԱՌՈՒՍ». — ՄԱՆՐ ՄՈՒՆՐ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. — ԱՍՏՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ՎՏԱՆԳՈՒԱԾ։

Գրական հրապարակի վրայ Պ. Սիմոն Գաբամաճեան ծանօթ է իբր ծաղկաքաղ կազմող, բառգիրք և քերականութիւն յինող. Այսինքն, ինչ որ դիւրին բաներ կարծուած են Պ. Գաբամաճեանին և յինքեան դժուար են։ Իր «Հաւաքածոյ ընտիր գրուածոցներըը՝ միջակ բաներ են. օրինակի համար՝ Տ. Զ. Ասատուրի «Թանգարան»ներու կոկկութիւնն ու ճաշակի նրբութիւնը չունին. — Իր «Նոր քերակ. հայերէն գրաբար լեզուի»ն՝ ապացուցուած(*) յաջող և ընտիր օրինակութիւն մըն է անկէ առաջ տպուած Հ. Թադէոս Թոմաճանի «Առաջին Բայլ»ին. — և իր «Բառագիրք հայերէն լեզուի»ները՝ իրենց քննադատելի կողմերը չունին չէ։

Բառգիրք մը յօրինելը՝ կը պահանջէ մեծ համբերութիւն և աւելի մեծ համբերութիւն։ Առձեռն համայնագիտականները մանաւանդ, որոնք չքնաղ vade-mecum մըն են, պէտք են ընծայել ապահով ու դիւրին օգնութիւն մը փնտռուած իրեն նկատմամբ։ Այս բանին, առանց պրպտելու, անմիջապէս կարելի է օրինակ բերել le Petit Larousse illustré»ն, որուն իբր թէ նմանութիւն պիտի ունենայ եղեր Պ. Ս. Գաբամաճեանի «Նոր Բառագիրք»ը (**), պատկերազարդ, Նախնեաց բառերով, նոբաբանութիւններով, հնէաբանական ծանօթութիւններով, և որ բաւական տարբեր է 1892ին տպ. իր «Նոր Բառագիրք»էն՝ 30,000 բառ պարունակող։ 1910ի ներկայ բառարանը, իր նմանը չունենալուն, չէր կրնար՝ բնականօրէն՝ զերծ ըլլալ ամէն վրիպակներէ, և ան քանի մը մանր դիտողութիւնները, զորս պիտի ընեմ, կ'ուզեմ որ ծառայեն անոր Բ. տպագրութեան համար, եթէ արժանանայ։

Ու նախ, է՛ն մեծը։ Գործը կատարեալ ընել ըսելով, յարգ. հեղինակը յղացեր է հսկայ և տարօրինակ գաղափարը, ուզելով որ իր «Նոր Բառագիրք»ը պարունակէ թէ՛ գրաբար և թէ՛ աշխարհաբար բառեր ու բացատրութիւններ. և, ասկէ զատ, անտանելի և աւելորդ ձանձրոյթը յանձն առած է մեր «Առձեռն Հայկականներ»ը բառ առ բառ, բութ առ բութ(***) օրինակելու ծայրէ ծայր. և որովհետեւ ուզած է որ իր «Նոր Բառագիրք»ը զուրկ չըլլայ նաեւ գաւառական բառեր, գրաբար է՛ն խրթին բառի մը քով՝ կարելի է հանդիպիլ հոն՝ գաւառացիներէն իրեն նամակով հասած անծանօթ բառի մը։ Բառգիրքը բառախառն ընելու տեսակ մը փորձ։ Պ. Սիմոն Գաբամաճեանի այս բառարանը եթէ աշխարհաբարի բառգիրք մըն է՝ ան ատեն մէջէն ազատելու է բոլոր գրաբար բառերը և զրկելու է զանոնք իրենց «Առձեռն» հայրենիքը. — եթէ գրաբարի է, ուրեմն մէջէն վտարելու է ամբողջ աշխարհաբար բառերն ու խօսքերը։ Բայց Պ. հեղինակը մէ՛կ փաստ մը ունի որ այս խմ երկսայրաբանութիւնս կրնայ ըմպանել. — Իր բառագիրքը թէ՛ գրաբար է և թէ՛ աշխարհաբար։ — Շատ լաւ. այն ատեն ինչո՞ւ բառի մը հոլովը և բայի մը լծորդութիւնը միայն գրաբար կը դրուի(****), ինչո՞ւ չըլլան գրաբար և աշխարհաբար ձեւերը. յատոյ ինչո՞ւ չնչանակել ու չգատել գր. և աշխ. բառերը։ Աշակերտը չփոթցնելու տեսակ մը փորձ. — Իրաւ, դժուար է լոյսին, ելեքտրութեան սահմանը տալը. բայց դժուար է եղեր նաեւ սահ-

(*). Հմմտ. «Մէճմուաի Ախպար», 1907, Թ. 4454, 57 էջ։

(**). Տպ. Սագաեան, 1910, Կ. Պոլիս։

(***) Հմմտ. Կորիւն, արքաճար էջ։

(****) Հմմ. մարդ, ոյ, ոց, կամ, — երթամ, ելոց էջ։

մանել Պ. Գարամանեանի աս «Նոր» գոր-
ծը: Այնպէս որ, Իզմիրեան Գր. յանձնա-
խումբը լաւ կ'ընէր—զայն փաւթով պսա-
կելէն առաջ — նկատելով յանձն առ-
նել, գոնէ յանուն Հայ գրականութեան,
անոր բնոյթը որոշել ու սահմանը տալ:
Հայ Լառուս մը ըսելու համար՝ մտածելու
շատ բան կայ:

Ո՞րեմն Պ. Գարամանեանի այս «Նոր բառագիրք»ը գրաբարի է թէ աշխարհաբարի. — Ա՛լ խնդիր չէ աս: Կը մնայ մտածուիլ ուրիշ մանր մունր բառեր, թէ կարելի է այսպէս անուանել՝ Պ. Հովհանէ սիրոյն: — Իր բառարանը ասնի նախ... «իր մէջը չգտնուող բառեր»: չատերն՝ ասոնք, — հեծանիւ (bicyclette), յածանաւ (torpilleur), անկարգել (parachute), փոխարժէք, ապարանք, դարդ(*) (jachère)...

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կ.-Բաթրիգ էֆ.նին մալիւմ օլան իքի մէքթուպլարտան սոնրա, հատոր մասրուֆ վէ թէտապիրը մեշրուա տարիքսինտէ իթթիխազ օլունաճագ խաթթը հարէքէթի գարարլաշտըրըլմագ իւզրէ, Երեսփ. ժողով Թարաֆընտան ինթիխապ օլունան գոմիսիօն, մունթազամէն իճթիմա իտէրէք, մուզաքերաթընա տէվամ իթմէքտէ տիր: Իշպու գոմիսիօն՝ անվալը հազըրէյի ճէմաաթը վէ պու անվալէ սէպէպիյէթ վէրէն վուգուաթլարը մուպէյին պիր պէյաննամէ թանզիմ իթմիշ օլուպ, քէնտի ազասընտան պուլունան, փագաթ Իւզիճէ րուհաթալըը վէ Պէօյիւք-Ատասը իգամէթի հասէպիյլէ պիզզաթ իճթիմալարա կէլէմէյէն Յովհաննէս բաշա Սագըզը տախի պիր քէրրէ նազարը թէտգիգ վէ մուտալաասընտան կէչիրմէքտէն սոնրա, իշպու պէյաննամէյի էօնիւմուզտէքի հաֆթա զարֆընտա տէրճ օլունմագ իւզրէ չէհրիմիզ ղազէթալարընա թէպլիղ իտէճէք տիր: — Գոմիսիօն, Երեսփ. ժողով Թարաֆընտան Կ.-Բաթրիգ էֆ.յէ, մէզքիւր մէքթուպլարըն, հուզուրը մէճլիսէ վէ Երեսփ. ժողովըն վէ ումում ճէմաաթըն հայսիյէթինէ մուղայիր վէ քանգիրամիզ մուհատէրէնաթընը գաթիյէն ճէրհ իտտիւնտա պիր րէտտիյէ թախտ կէօնտէրէճէկի կիպի, այնի վագըթտա անվալը մալիւմէյի մուպէյէնէ, վէ ճէմաաթըն Գաթօլիք Քիլիսէսինէ վէ Բիւրսիի չէրիֆէ սատագաթ վէ ուպուտիյէթինի համի պիր զէթա թաղրիրաթ, գոմիսիօնճա թանզիմ վէ Երեսփ. ժողովճա թաստիգ օլունտըքտան սոնրա, հաշմէթլու Բաբա հազրէթլէրինէ վէ մուհթէրէմ Եպիսկոպոսլարըմըզա իրսալ իտիլէճէք տիր: — Թաշրա Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթըն իտարէ հէյէթլէրինի տէ, տաիմա Երեսփ. ժողով իլէ մուխապէրէտէ պուլունտուրմագ վէ անլերի տէ ճերեանը անվալէ վագըֆ իթմէք իչին, թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ գըլընաճագ տըր:

*** Ընգիզը մուհթէրէմիզ Իսթանպուլ ղազէթասը, տիւնքի նիւսխասընտէ, մէզքիւր գոմիսիօնըն թէշքիլինի վէ ազասընըն իսիմլէրինի պէյան իլէ, իշպու գոմիսիօն ազասընըն՝ պու պապտա մուտեպպիրանէ վէ մուսթէգիլանէ հարէքէթ իտիլէճէկինէ թէէմինաթ օլատուղընտան պահսլա, ինթիխապը վագըը թագտիր իյլէմիշ, վէ իշպու պապտա րուհպանըն պիթարաֆ վէ ճէմաաթըն սաքին պուլունտուղընը պէյան իթմիշ տիր: — Րուհպանըմըզըն, պու մէսէլէտէ, հիսսիեաթը միլլիեյէ մուղայիր վէ ճէմաաթըն՝ քէնտի Քիլիսէսինէ վէ Րոմա Բիւրսիի չէրիֆինէ սատըգ օլտուղընա էմին պուլունտուգլարընա չիւպհէ իտիլէմէզ: Պիթարաֆ հարէքէթլէրի տէ պունա խալաթ տըր. չիւնքի էկէր էօյլէ օլմասա իտի, պունու ալենէն իլան վէ պէյան իթմէքտէն չէքինմէյէ սէպէպիյէթ պուլունմագ իտի:

(*) Կամ՝ «հերքաղուլ», «գլանդ»:

Գավիլէն զանն իտէրիզքի, քեաֆֆէսի տէ, Կ.-Բաթրիգլիմիզին չարբըզ վէ միւնասէպէթսիզ մէքթուպլարըն տօլայը միւթէէսսիֆ տիրլէր:

*** Կ.-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Յարութիւն Եպիսկ. Ճամճեան՝ Վէքալէթ մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ, վէ իսթիֆանամէսինի Կ.-Բաթրիգ էֆ.յէ պիլտիրմիշ տիր: — Պու իսթիֆանըն սէպէպը գաթիսինի պիլմէյիզ. փագաթ մալիւմ օլան մէքթուպլարտա նահագգ եէրէ քէնտի հագգընտա գուլլանըլան իպարէլէրտէն վէ պիլա սէպէպ մէշրուա ճէմաաթըն գուզզա կիպի աշխարհական սընըֆընտան այրը պուլունտուրըլմասընտան, վէ վուրուլան պու տարպէի միւթէասսիֆէտէն միւթէէսսիրէն իսթիֆա իթմէյի ֆէրիզէի զիմմէթ ատտ իթմիշ օլտուղընը զանն իտէրիզ:

*** Կ.-Բաթրիգլիմիզ Թերզեան էֆ. նին Բաբա հազրէթլէրի հուզուրընտա իրատը նութգ իթտիկինի վէ միւշարիւլէյհ Բաբանըն ճէվապ վէրտիկինի եազմըշ իտիք: Կ.-Բաթրիգ էֆ., նութգընտա, վագթըմըզտա տինսիզլիք վէ մէզհէպսիզլիկին եայըլմագտա, Քիլիսէյէ գարշը չէվրըլմագտա օլտուղընը, վէ Քիլիսէյի խարիճտէ պըրագարագ, պիր թագըմ իսլահաթ թասավվուրլարընըն խաեալաթ իտուկինի, վէ տիւնեավի հիւքիւմէթլէր պու եօլտա հարէքէթ իթտիքլէրի սըրատա, գաթօլիք օլան ճէմաաթլար իսէ տաիմ պու ֆիքրին ֆէնա նէթիճէլէրի կէօրիւլտիւկիւնիւ, վէ րուհանիյէթլէրէ, չօպանլարա վէ րուհանի գանունլարա սըը չըզգըլտըղընը, վէ մաէթթէսսիֆ պու հալին Շարգա տախի սիրայէթ իթտիկինի պէեան, լաքին հէր նէ օլսա, Քիլիսէնին զալէպէ իտէճէկինի, հիչ պիր չէյ քէնտիլէրինի մէյուսա իթմէեճէկինի իֆատէ իթմիշ, անճագ Բաթրիգ վէ Եպիսկօբոսլարը պիր վիճտա գըլմագ վէ քէնտիլէրինէ իհալէ իտիլմիշ օլան սիւրիւյիւ խայրա տօղրու խարէ իտէպիլմէք իչին, Բաբա հազրէթլէրինին մուավէնէթ վէ իսթինատընը թէմէննի իյլէմիշ տիր: Թերզեան Կ.-Բաթրիգ էֆ., Կ.-Բաթրիգլիկինին ուլէմէյէ փարիգասը օլան «Բալիում»ը իսթիտա իտէրէք, նութգընա խաթիմէ վէրմիշ տիր:

Բաբա հազրէթլէրի, նութգը ճէվապըսընտէ, Թերզեան Կ.-Բաթրիգին ինթիխաբը խապէրինտէն տօլայը հասըլ օլան մէմնունիյէթինի պէեան, վէ հիսսիաթընը թագտիր, իլէ միւշարիւլէյհին Բըրօբականտա մէքթէպինտէ իքէն հիզմէտլէրիլէ եօմրիւնիւ, գահրամանլըղը վէ պատէհու 18 սընէ Ատանա Եպիսկօբոսլըղը վէ սօն տէֆա Ատանատաքի մուգաթէլլաթ էսնասընտա վագը օլան խըզմէթ վէ ֆէտաքեարլըգլարընը սէնա իտէրէք, Կիլիկիա Կաթողիկոսլըղընա ինթիխապըյլա ճէմաաթը թարաֆընտան լիեագաթը հագգըլա թագտիր իտիլտիկինի իֆատէ իյլէմիշ տիր: Այնի վագըթտա Բաթրիգ վէ Եպիսկօբոսլարը, պիր գալպ վէ պիր ֆիքր իլէ պիրլէշէրէք, Քիլիսէնին սատըգ էվլատլարընը մուհաֆազատան պաշգա, ալըռ վէ մուզատտըս Քիլիսէտէն այրը պուլընան նախօշնուտլարը տախի տաիրէյի իթթիհատա ճէլպ իթմէք իւզրէ, չօպանլարըն հայրէթինի մուճիպ օլաճագ հիւսնի հալ ու հարէքէթէ պուլունմալա տավէթ, վէ պաշլըճա պունու տուա վէ թէմէննի իթտիկինի տէրմիեան իթմիշ, վէ Կ.-Բաթրիգլիք մէմուրիյէթինէ ինթիխապըյլէ թասաթըգլէ պէրապէր, իշպու մէմուրիյէթին մուհասսաղ օլան «Բալիում» նիշանընը, վէ քէնտիսինէ (Կ.-Բաթրիգէ), Եպիսկօբոսլարա, Երմէնի իսթանըն գաթօլիք էվլատըղլան րուհպան վէ ճէմաաթա թէպէրրիւքիւ քըտտէսի վէ տուաէ խայրըյէսինի իթա իթտիկինի պէյան իլէմիշ տիր:

ՄԷՃՄՈՒՍ. — Կ.-Բաթրիգլիմիզին նութգընտաքի պէեանաթ վէ իֆքարըն, ճէմաաթըմըզըն իւմտէն գըլտըղընը զանն վէ մէմուլ իթմէյիզ հիչ պիր սէպէպ կէօրմէյիզ: Պու նութգլարտա տէֆքաթ գըլընաճագ պաշլըճա եէր, չու տըր քի, Կ.-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի, պուրատա վագը օլան վագալարընա, թէահիւտլէրինէ րաղմէն, համմա պիր ըսյանի րուհանիտէն պէքլէնմէսի թապիի օլտուղու հալտէ, քէնտի պէեանաթընտա, Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընտան ասլա պահս իթմէմիշ, ճէմաաթըն Բաբա հազրէթլէրինէ, Բիւրսիի չէրիֆէ օլան հիսսիեաթը ուպուտիյէթքեարանէսինի արզ վէ թէպլիղ իյլէմէմիշ, վէ Բաբա հազրէթլէրինին Օրհնութիւնլարընը տա թէմէննի իթմէմիշ տիր: Անճագ ճէմաաթըն իչինտէ, պու լութֆըլարտան նաիլ օլմասը լայըգ քիմսէ եօ՞գ մը տըր...; Պիլաքիս Բաբա հազրէթլէրի, քէնտի նութգլարընտա, «Երմէնիսթանըն Գաթօլիք էվլատը» թապիրիյլէ ճէմաաթըմըզը զիքր իթտիքլէրի կիպի, պու պապատ պազը պէեանաթտա տախի պուլընմըշլար վէ թէպէրրիւքեաթը րուհանիյէլէրինի կիպի վէ ճէմաաթա իթա իյլէմիշլէր տիր: — Իկինճի պիրինէ թէէսսիւֆ իտէրիզ, տիկէրինի տէ մէմնունիյէթ վէ թէշէքքիւրիւմիւզիւ իպզար իթմէլիյիզ:

*** Տէր. Գէորգ Գէրպճ. Թէրզիպաշեանըն Րոմայա չագըրըլմասը՝ Կ.-Բաթրիգ էֆ. թարաֆընտան վուգու պուլմուշ տըր: Պունա էնվայի մանէալար վէրիլիեօր: Հէր հալտէ Թէրզիպաշեան Գերպճ.տան, անվալը ճէմաաթ հագգընտա մալիւմաթ իսթէնէճէկի թապիի տիր: Պիզ, միւմաիլէյհին, պէօյլէ պիր սըրատա վիճտանէն մալիւմաթը լազըմէյի վէրէճէկինի մէմուլ իտէրիզ:

*** Պիր թարաֆտան ղազէթամըզըն հաճմինին քիւչիւքլիւկիւ վէ հաֆթատա իքի տէֆա չըգմասը, տիկէր թարաֆտան կիւնլիւք վագըալարըն հէկեաեէլէրինի թաագիպ իթմէսի սէպէպիյլէ, պազը մալիւմաթ վէ հավատիսաթը վագթընտա եազամատըղըմըզա պիզզաթ միւթէէսսիֆիզ, փագաթ գարիյին քիրամըմըզըն պու պապատ պիզի մազուր կէօրէճէկլէրինէ էմինիզ: Պու գապիլտէն օլարագ, գիւրտէքի պիր գաչ մալիւմաթը, վագըա պիր աղ կէճ, լաքին էհէմմիյէթի հասէպիյլէ տէրճ իտէրիզ:

Կեչէն ճումա իրթէսի նիւսխամըզտա մուխթասարըն եազըլտըղը վէճհիլէ, Րում պաթրիգի Եօվակիմ էֆ., րէֆագաթընտա Ատալիա մէթրօպօլիտի Գօնսթանթինօս էֆ., Մարմարա մէթրօպօլիտի Սօֆրօնիօս էֆ., վէ Տիրագօս Եօվակիմ Գօսթիգօս Դրաֆօս էֆ., վէ Բաթրիգխանէ մէճլիսի ազասընտան Լէօն Գազանօվա վէ Նիգօլա Բաազալիտիս, գարու քէհեասը Անտօնաքի էֆ.լէր վէ Միւլթէլիթ մէճլիսի պաշ քեաթիպի Նիգօլօբուլօս էֆ. օլտուղը հալտէ, Ս. Զատիկ միւնասէպէթիյլէ Կ.-Բաթրիգխանէմիզէ կէլէրէք, գապուտա վէ մէրտիվէն պաշընտա պուլունան րուհպան վէ միւթէվէլլիյանը ալայ թարաֆընտան գարշըլանմագ իսթիգպալ օլունմուշ, վէ Կ.-Բաթրիգխանէնին պէօյիւք սալօնը գապուսընտա, Կ.-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Յարութիւն Եպս. Ճամճեան՝ էթրաֆընտա Արհ. Մատթէոս Եպս. Սիսլեան վէ պաշը րէհպերի վէ միւթէվէլլիյան պուլունտուղը հալտէ րէսմը իսթիգպալի իյֆա իթմիշ, սալօնտա Բաթրիգ Եօվակիմ էֆ. իլէ Վէքիլ Ճամճեան Գերպճ. հէկեարիկէրինի տէրաղօշ իյլէմիշլէր. իքի թարաֆըն րէսմը թագտիմի վուգու պուլմուշ վէ թէպրիքեաթ իճրա օլունմուշ տըր. պատէհու միւլագաթա պաշլանմըշ տըր: Միւլագաթ՝ Երմիշթեան ճէմաաթլարընըն քէնտի իշլէրինտէ վէ պիրպիրլէ քէմալը սամիմիյէթ խալիսէթ վէ ուխուվվէթլէ հարէքէթ իտէրէք Երմէնի մուհաֆազէթինի իչհար իթմէլէրի վէ մէտէքէթին իսարէի ճէտիտէի մէհրումիյէթ գարշըսընտա հուզուզ վէ իմթիազլարընը մուհաֆազա խուսուսունտա սապիթ օլմալարը, վէ տաիմա էլպիրլիկեալէ տավրանմա, Միհրումիյէթին մէնաֆիինտէն իսթիֆատէ իթմէլէրի էսասը իւզէրինէ ճէրէեան իթմիշ, վէ Րում պաթրիգի էֆ.՝ տաքիրլիք վէ մէքթէպլէր մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչին Ցէնէր բաթրիգխանէսինտէ Խրիմեան ճէմաաթլարընըն մուրախխասլարընտան միւրէքքէպ օլարագ թէշքիլ օլունան գոմիսիօնտան պահսլա, պունլար վէ պունլար կիպի մէսէլէլէրին պիր ան էվվէլ թէսվիյէսի իչին սայ ու ղայրէթտէն կէրի տուրուլմամասը լիւզումընը անլաթմըշ, վէ Ճամճեան Եպս. տախի միւշարիւլէյհին պիւթիւն իֆատաթընա ճէվապէն, քէնտիսինին վէ ճէմաաթըն արզու վէ թէմէննիյաթը տախի Խրիմեան ճէմաաթլարընըն տաիմա իթթիֆագ վէ իթթիֆագըլարէ պուլունմալարընտան իպարէթ օլտուղընը պէեան, վէ պու պապատ Շարգըն պէօյիւք բաթրիգի սըֆաթըյլա, քէնտիսինին (Եօվակիմ էֆ.նին) մէսաիի ումումիյէտէ վագը օլան խըտմէթլէրի չայանը թագտիր օլտուղընը տէրմիեան, վէ պունըն իչին քէնտիսինէ գուվվէթ վէ մէթանէթ թէմէննի իյլէտիկինի իֆատէ իյլէմիշ տիր: — Բաթրիգ Եօվակիմ էֆ.՝ կէչէն հաֆթա քէնտիլէրինին կիւնիւ սէրայը Հիւմայունտա, Ճէլալէթլու հազրէթը Բատիշահի եէտ մը մախսուս միւնասէպէթիյլէ իճրա իտիլէն թէպրիքեաթ մէրասիմինտէն տախի պահս իթմիշ տիր: Պու մէրասիմտէ, սաիր վագըթլար, վիւքէլատան սօնրա, միւլքիյէ միւլթէքիյէ րուհպանը րուհանիյէսի տուրուրը հալտէ, պու քէրրէ վիւքէլա, աեան, մէպուսան վէ պուլունարտան սօնրա րուհպանը րուհանի տուրտուրուլմուշ, վէ րէսմի մէվքիլէրէ րուհանի պիր չէյ վէրիլմիշ տիր:

Իշպու սամիմի միւլագաթ, եարըմ սաաթ գատար տէվամ իթմիշ, պու սըրատա իքրամլար օլունմըշ վէ պիր թարաֆըն րուսէմ վէ տիկէր թարաֆըն էրմէնիճէ սէօզլէրինի Տիրագօս Եօվակիմ Գօսիգօ Դրաֆօս թէրճէմէ իթմիշ տիր: Միւմաիլէյհ կէնճ սարկաւագըն էրմէնիճէյէ օլան վուգուֆը՝ Ճամճեան Եպս. իլէ տիկէր հազըրուն թարաֆընտան թագտիր իտիլմիշ տիր: Այնի վագըթտա Բաթրիգ Եօվակիմ էֆ., պատէհու էվվէլ Կ.-Բաթրիգխանէմիզ թէշրիֆլէրինէ րուսէմ թէրճէմանըզ վագըֆ իտմիշ իթմիշ օլան Գեր. Յովսէփ Վ. Ճամճեանը սիւալ իթմիշ տիր:

Պատէհու բաթրիգի միւշարիւլէյհ՝ Կ.-Բաթրիգ Թերզեան էֆ.յի սիւալ իթմիշ վէ չիմտի հէրէթ պուլունտուղունը սօրմուշ տըր: Ճամճեան Գերպճ.տա՝ Րոմայա օլտուղունը վէ տիւրէն Բաբա հազրէթլէրի հուզուրընտա չըգարագ, Բալիւմ ընը ալտըղընը վէ եագընտա Րոմատան Ֆրանսայա կիտէճէկինի ճէվապէն պէյան իթմիշ տիր:

Պու միւլագաթտան սօնրա բաթրիգ էֆ. վէ րէֆագաթընտաքի զէվաթ, այնի իհթիրամաթ իլէ Կ.-Բաթրիգխանէմիզտէն մուֆարագաթ իթմիշլէր տիր:

*** Րում բաթրիկի էֆ., Կ.-Բաթրիգխանէմիզէ կէլմէզտէն էվվէլ, Երմէնի բաթրիգխանէսինի զիեարէթ իտէրէք, հէմէն այնի մէսէլէլէր վէ պիր տէ, հիւքիւմէթին խարէ մէճլիսլէրինտէ րուխսասը րուհանի գապուլ իթմէտիկի, վէ քիլիսէ էմլաքընըն նամը մանիւի իւզէրինէ գէթրալ իտիլմէսինի գապուլ իտէտիկի վէ առաջնորդլարըն՝ րուհանի օլմաեան մատտէլէր իչին միւրաճաաթլարընը գապուլ իթմէտիկի, վէ պու մէալտէ Մէճլիսի մէպուսանտա գանուն լայիհալարը վէրիլմիշ օլտուղը, վէ պունլարըն Բաթրիգխանէլէրին հուգուգ վէ իմթիազաթընը թէհտիտ իտուկի խուսուսլարը, վէ Բաթրիգխանէլէրին հալը իսթիխարէսինի թէհլիքէյէ գօեան իմթիազլը մէսէլէի իւզէրինէ կէօրիւշիւլմիւշ, վէ պիր արա Րում բաթրիգի տէմիշ տիր քի, «էն մուհիմ մէսէլէ՝ միլլէթլէրլարըն (Ակգայեա, Պարթիարք) քէնտի միլլէթլէրինին վէքիլի տատ օլունուպ օլունմամածաը մէսէլէսի տիր: Հիւքիւմէթ, ճէմաաթլարըմըզը, քէնտի իշլէրի օտըղընտա, տօղրուտան տօղրու հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իչին, պունլարըն նուֆուզըը լաղվ իթմէյէ մէյիլ տըր:

իմաց ճեմարանը վէ բաթրիգխանէլէր՝ պանա գարշը էլվէրիշիյլէ չալըշմալը տըրլար։»

⁂ Անգըրայը միւթէսարրըֆլըղընդան վէ Երեսփ. ժողովըրդըն միւթէշէպպիր ազասընտան Գրիգոր էֆ. Ուսկեանըն խասթա օլտուղունը՝ Երեսփ. ժողով միւզաքէրաթընըն զայթըր սըրաարնտա հազմըշ իտիք։ Միւմաիլէյհին խասթալըղը էյան ասլամ իթմէքտէ օլտուղունը քէմալը թէէսսիւֆլէ խապէր ալտըգ։ Իատէի սըհհաթ ու աֆիյէթինի թէմէննի էտէրիզ։

Տիար Օննիկ Կիւլմէզ և զաւակունք, Այրի Տիկին Ս. Մարինօ և զաւակունք, ինչպէս նաև Կիւլմէզ, Մարինօ, Ալէքսան Ինճէճեան և Բաւս ընտանիքները ցաւօք սրտի կը ծանուցանեն դառնաղէտ մահը իրենց կողակցին, մօր, դստեր, քրոջ և ազգական ին

ՏԻԿԻՆ ԼԻՒՍԻ ԿԻՒԼՄԷԶԻ

որ հանգ եաւ ի Տէր յետ կարճատեւ հիւանդութեան, ընդունելով զՍ. Խորհուրդս Եկեղեցւոյ։

Բարեկամք և ծանօթք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր արարողութեան, որ պիտի կատարուի վաղը Կիրակի, յետ միջօրէի, ժամ 4ին (ըստ Եւր.) Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցին։

Բերա, 23 Ապրիլ 1911

ԾԱՆՕԹ.— Մասնաւոր մահազդ չընդունողներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցւոյ Թաղային վարժարանին ձրիավարժ աշակերտ 60 աշակերտաց Զատկական զգեստուց շինութեան ի նպաստ.

Մեծ. Տեարք եւ Ազն. Տիկնայք եւ Օրիորդք

Օսմանեան պանգան 432 Ղչ.

216 ղրշ. վճարողներ՝ Ամեն. Պօղոս Պետրոս ԺԴ. Թերզեան և Սր. Սօֆի Կէօչէօղլու։

Ս. Յովսէփ Եղբայրութիւն 150

Տիկին Մարինքա Չըլրաճի 120

108 ղրշ. վճարողներ՝ Կ-Պատրիարքական Փոխանորդ Արհ. Յարութիւն Եպս. Ծամճեան, Պօղոս Մոմճեան, Յ. Փ. Յ. Ազարեան, Մ. Ալլահվէրտի, Յ. Ալլահվէրտի։

95 ղրշ. վճարողներ՝ Տօքթ. Դ. Ջօհրապ, Տիկին Աննա Դասապեան (վաճառական)։

Արապաճը Եաքովբէս 80

60 ղրշ. վճարողներ՝ Պօղոս Մէնէվիշ, Յովսէփ Թօլաեան, Լեւոն Ասիլեան, Մկրտիչ Թօքաթլեան, Յովսէփ Պասապեան (դեղավաճառ)։

54 ղրշ. վճարողներ՝ Ասատուր Կիւմիւշկէրտան, Ա. Ասանեան և Պ. Ասանեան։

50 ղրշ. վճարողներ՝ Զ. և Ի. Բէքմէզեան։

47½ ղրշ. վճարողներ՝ Ո՛ն, Ո՛ն, Մատամ Մալըմեան։

40 ղրշ. վճարողներ՝ Տիկին Նաֆիլեան, Սօֆի Թօքուզ, Չէնկիլլի, Տիկին Թագուհի Ազարեան, Օննիկ Տիւրկէրեան, Անտոն Պիւչիւքեան, Մկրտիչ Թիւլպէնտճեան, Եւգինէ Տամատեան, Յ. Ռ. Էնգսէրճեան, Տօք. Հ. Էքմէքճեան, Գրիգոր Հալէպլեան, Անտոն Փաշա Նաֆիլեան, Ա. Լաւթեան, Աբիկ Եաքըմճը, Ժօզէֆ Սիրուն, Մոմավաճառ Կարբիկ, Անտոն Զըրաճը, Կոմիտաս Քասապեան, Յովսէփ Լաղեան, Թովմաս Հասուն, Յովհաննէս Պարաչեան, Մկրտիչ Մուրատեան։

30 ղրշ. վճարողներ՝ Պօղոս Վ. Մըկըրտիչեան, Անտոն Բէօսէեան։

27 ղրշ. վճարողներ՝ Գրիգոր Սինապեան, Միհրան Երազեան, Օննիկ Ալէմշահ, Միքայէլ Կիւրճեան։

20 ղրշ. վճարողներ՝ Մ. Պալ, Ո՛ն, Պ. Շէրպէթճեան, Պ. Ծամճեան, Ա. Մ., Յովհան Փիլիպպոսեան, Պ. Բիւբլեան, Օր. Քանթար, Քանթար ընտանիք, Տիկին Մարի Արապեան, Գէորգ Հէքիմեան, Տիկին Տիւրիւկ Մըըրըը, Գրիգոր Գալուստեան, Տիկին Բալճու, Չիլօշ Սահակ, Տիկին Մատր, Թումայեան Ծ. Վ., Մանուէլեան Մանուկ, Անտոն Բուլճեան, Գրիգոր Աճէմեան, Վիչէն Մուրատեան, Տիկին Դ., Կիւմիւշեան Յովսէփ, Համազարեան Ազատուհի, Դարագաշ Ֆիլօ, Դարագաշ Սօֆի Բէքմէզ, Միհրան Թիւլպէնտճեան, Ագապի Մելքոնեան, Պօղոս Կըտոյեան, Յակոբ Դավաֆեան, Տօքթոր Ֆընճանճեան, Վիչէն Բէմպէեան, Յովհ. Թօլայեան, Ո՛ն, Գրիգոր Վարդանեան, Սարգիս Պօհաճեան, Պ. Բիւսիւլըճիւ, Տիկին Թօլաեան. Օննիկ Մամճեան, Տիկին Թընկըր, Եղուար Օտապաշեան, Տիկին Միւթէվէլլի, Արթին Տէտէպալ, Պօղոս Արապեան, Գ. Ալել, Անտոն Էնքսէրճեան, Ֆէպիւս Բէթրի Մարաշ, Անտոն Սալըըմեան, Օննիկ Լաղեան, Ավիկ Գապարաճը, Մանուկ Մարիկեան, Պետրոս Կիւմիւշեան, Եղուար Գանթար։

10 ղրշ. վճարողներ՝ Յովհաննէս Ապտուլլահ, Ստեփան Ծամպալ, Նէքտար Տէտէպալ, Հ. Վարդան Վ. Դարագաշ, Անտոն Պետրոսեան, Ո՛ն, Փ. Տէտէպալ, Գարլօ Ալնամեան։

Համագումար 4931½ ղրուշ։

ՄԷՃՄՈՒԱ.— Քիլիսէմիզ խատիմլէրի օլան դպիրլէրի հագգըըա սէվինտիրիճի իւզրէ, պու եաննէլէրի վէրէն խայրխահլարըն չու համիյէթլէրի վէ պիլխասսա իչպու իհսանըն թօքըլաեան Գօգմի էֆ. Բէիլմէն զայրէթի շայեանը թագտիր տիր։

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆ

Չարշէնպին կիւնիւ, Մէճլիսի մէպուսանտա, մէպուսան վէ աեանըն պիւտճէսի միւզաքէրէ օլընմըշ տըր։ Պիւտճէտէ աեան րէիսի իլէ ազալար իչին 6,300,000 ղչ., մէմուրլար իչին 485,600 ղչ., վէ մէսարիֆը միւխթէլիֆէ իչին 202,000 ղչ. քի ճէման 6,988,000 ղչ. թային իտիլմիշ տիր։ Պիւտճէ գոմիսիոնը մազպաթա մուհարրիրի Իզզէթ պէյ՝ մէպուսլարա օլտըըը կիպի, աեանա տախի սէնէտէ 12 այըգ եէրինէ 6 այըգ մաաշ վէրիլմէսինի պիր թագրիր իլէ թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Պուշօ էֆ.— Պէօյլէ պիր թէտպիր իթթիխազընա լիւզում կէօրմէմ. աեան, միլլէթին վէքիլլէրի տէյիլ, մէմուրիյէթի տէվլէթտէն տիրլէր։ Իմտի պիւթիւն սէնէ չալըշընտա մաաշլարընը ալմալը տըրլար։ Աեան հէյէթի, չըգան սէնէ մայիս ալըըըընըն եարընըը նըսֆընը մէպուսանտա վէրմէք իսթէտիքլէրի իչին, պու տէֆա մէպուսանըն պէօյլէ պիր գարարը աեանա գարշը ինթիգամ աատ օլունամալըը։

Արմաս էֆ.— Պէօյլէ պիր մէսէլէ եօգ տըր։ Պու մէսէլէ՝ Աեան վէ Մէպուսան մէճլիսլէրի արասընտա եէնի պիր իխթիլաֆը գարշը աչապիլիր։

Հօճա Իսմայիլ Մահիր էֆ.՝ աեանա թէքմիլ սէնէ մաաշ վէրիլմէսի լէհինտէ սէօյլէմիշ. վէ թէքլիֆի վազըըն Գանունը Էսասիյէ գարշը օլտուղունը պէեան իյլէմիշ տիր։

Թօգաթ մէպուսը Հօճա Սապրի էֆ.— Գոմիսիոնըն մազպաթա մուհարրիրինին թէքլիֆի Պուշօ էֆ.նին զանն իթտիկի կիպի աեանա գարշը ինթիգամ աատ օլունամալը տըր։ Պիլաքիս աեանըն չըգան սէնէ մէպուսան մայիս 15է գատար չալըշմըշ օլտուգլարը իչին, ալտըգլարը մայիս ալըըըընըն նըսֆընը կէրի վէրմէլէրի լազըմ կէլտիկինէ տաիր վէրտիկի գարարըն թատպիգինի նէթիճէսինտէն օլարագ, պօշա կէչէն այլարըն վէրիլմէմէսինի իճապ իթտիրիր։ Իմտի աեան տա, եալընըզ 6 այ չալըշտըգլարը իչին, 12 այըգ տէյիլ, 6 այըգ մաաշ ալմալը տըրլար։

Պու սէօզլէր՝ շիտտէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։

Հալէպ մէպուսը Արթին էֆ. Պօշկէզեան.— Պէն, մէպուսլարըն մաաշ ալմամաղընը թէքլիֆ էտէրիմ։

Պու թէքլիֆ, մէճլիստէ խօշնուտսըզլուգը սէպէպ օլմըշ տըր։ «Օ հալտէ, եալընըզ սէրվէթ սահիպի օլանլար, փագաթ աֆքեարը պուլընմայանլար մէպուս օլապիլէճէքլէր» տէմիշլէր տիր։ Հալէպ մէպուսը իլավէթէն տէմիշ տիր քի, «Իթալիա, Ինկիլթէրրա, Իսպանիա վէ Բօրթիկեզտէ, մէպուսան վէ աեան մաաշ ալմազլար. լաքին Ալմանիա, Ավստրիա, Պէլճիգա վէ Ջաւիցէրիատա աեան մաաշ ալմազ։ Օսմանլը մէպուսլարընըն ալտըըը մաաշ չօգ տըր։» Միւմայիլէյհ, աեանըն 12 այ մաաշ ալմասընա գարշը տախի սէօյլէմիշ. վէ 6 այ թաթիլ էսնասընտա աէյֆիյէլէրինին եալըըըը թավանլարըըա միւզէյյէն սալօնլարընտա իսթիրահաթ իթտիքլէրինտէն պահսլա, պու միւտտէթ զարֆընտա ալտըգլարը մաաշը «թէնպէլլիք մաաշը» թէսմիյէ իյլէմիշ տիր։ Պու սէօզլէր, եէնէ մէճլիստէ կիւրիւլթիւ հասըլ իթմիշ տիր։

Րէյիս.— Արթին իւլ Համիտին խաֆիֆլէրի պօլ թարալար ալտըգլարը գէման նըրէտէ խունիգ։

Իզմիր մէպուսը Սէյիտ պէյ.— (Արթին էֆ.յէ.) Էկէր մէպուսլարա մաաշ վէրիլմէզսէ, էվվէլա սէն, պու մէճլիսին մահէլլինտէն իչէրի կիրէմէզսին. Գանունը Էսասիյինին ահքեամը միւնաֆի տըր. Եանի աեանըն մէմուրիյէթի գայտը հայաթլա վէ մաաշլարը 10,000 ղչ. տըր։ Աեանըն մաաշլարընը թէնզիլէ մէպուսլարըն հագգը եօգ տըր։

Հօճա Իսմէր Ֆէվզի էֆ.— Աեանտան պիւտճէնին թէֆէրրուատը թալէպ իտիլմիշ տիր։

Իսմայիլ պէյ (Կիւմիւլճինէ.) աեանըն մաաշը իւզէրինէ ուզուն ուզատըյէ պահս իթմիշ, վէ մէպուսան կիպի, օնլարըն տախի 6 այ մաաշ ալմասընը թէքլիֆ իյլէմիշ տիր։

Իզմիր մէպուսը Էմրուլլահ էֆ.՝ աեանա 12 այ մաաշ վէրիլմէսի թարաֆընտա օլուպ, լաքին Գանունը Էսասիյի թէֆսիր իթմէք սէլահիյէթինի, հէյէթը աեանըն քէնտիսինէ հասր իթմէսինէ գարշը սէօյլէմիշ տիր։

Աճէմ Մահիր էֆ.՝ պու միւզաքէրէնին, Գանունը Էսասինին թաատիլաթը միւզաքէրէսինէ թաալիգ իտիլմէսինի թէքլիֆ իյլէմիշ տիր։

Ալի Ճէնանի պէյ՝ աեանըն մաաշը 12 այ վէրիլմէսի, վէ իքի հէյէթ արասընտաքի միւնասէպաթը հասէնէյէ խալէլ կէթիրիլմէմէսի թարաֆընտա պուլունմուշ տըր։

Ջօհրապ էֆ.՝ պէօյլէ աչէ մէսէլէլէրինին միւզաքէրէսիյլէ իշթիղալ իթմէմէսինէ գարշը օլուպ, աեանըն ալէյհինտէ վէրիլէճէք գարարըն հալը հագլըրա գարարը օլաճագընը իսպաթ իթմէք իչին մուֆասսալէն պէեանը էֆքեար իյլէմիշ տիր։

Նիհայէթ աեանըն ալտըգլարը մաաշըն թէնզիլինի թէքլիֆ իտէն Իզզէթ պէյին թագրիրի գապուլ օլունմայարագ, 54 րէյէ գարշը 80 րէյ իլէ րէտտ օլունմըշ տըր։

ՄԷՃԼԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՆԻՆ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ

«Ժէօն-Թիւրք»տէ օգունմըշ տըր.

Մէճլիսի ումումի, վագթընը պօշ միւզաքէրէլէրէ վէ ֆայտէսիզ միւնագաշալարա հասր իտիյօր։ Եալընըզ պիր իպարէնին սագլըմասը իչին կիւնլէր սարֆ իտիլտիկի հալտէ, էն մուհիմ, էն էսասլը մէսէլէլէր նազարը տիգգաթա պիլէ ալընմայօր։ Պիւտճէնին լայիհասը հէման իւչ այտան պէրի Մէճլիսի մէպուսան մասասը իւզէրինտէ օլուպ, լաքին մէպուսլարըմըզ տախիլի զէմանէթլէր իլէ մէշղուլ օլտուգլարընտան եալըըըը պիւտճէ իլէ մէշղուլ օլընամամըշ, վէ հիւքիւմէթ իքի աֆթա մուվագգաթ պիւտճէ գապուլ իտիլէճէքտիր տէյէ մէճպուր օլմըշ տըր։

Մէմլէքէթ, մէպուսլարըմըզտան պուլունտ նէ՛ մը պէքլիյօրտը։ Օսմանլըլար, Մէշրուտիյէթին սէլամէթլէրը վէ ալգըլը զաֆերընը նէգլիյէրլար, սանտըգլարընա եագլաշտըրըլաճագ զէմանը, իւլքէնին միւլքէտէն ճիտտի թէֆէքքիւրլէրինի մէմուլ իթտիգլէրի ճիտտի ատէմլէրէ թէսլիմ իթմէքտէ օլտուգլարընը զանն իտիյօրլարտը։ Լաքին արատան պիր սէնէ կէչտի կէչմէտի, սուրէթը գաթիյէտէ տէնիլէպիլիր քի, Անատօլը գըթասը հէնիւզ եէնի բէմի լաեգըլա թանըլամամըշ, Անատօլըտա հէր չէյ էսքի հալինտէ տըր. եալընըզ պաշը վալիլէրին վէ հաքիմլէրին իսիմլէրի տէյիշմիշ տիր։ Պիզիմ «բօլիթիգօս»լար, պիւթիւն պօտունլարըն մէսուլիյէթինի, հիւքիւմէթ թէմսիյէ օլընան օն քիշիտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթին իւզէրինէ եիւքլէթիյօրլար։ Հէր չէյ իչին հիւքիւմէթ մէսուլ տուտուլուեօր։ Լաքին հիւքիւմէթի չալըշմագա թէչվիգ իթմէյէն պիր Բարլամէնթօ՝ քէնտիսինի հէր կէօնա մէսուլիյէթտէն արի զանն իտէպիլիր մի։

Էկէր պիզիմ բարլամէնթօ ազալարըմըզ եօլէ զանն իտիյօրլար իսէ, քէնտիլէրինի ալտաթմըշ օլուեօրլար։ Էֆքեարը ումումիյէ պիւսպիւթիւն պաշգա սուրէթլէ տիւշիւնիւյօր։ Համի՞նքը մէսլէքէ, համի՞նքը սընըֆա մէնսուպ օլուրսա օլսուն, հէր Օսմանլը Մէճլիսի մէպուսանըն քէլիմէսինի իշիթտիկինտէ, մէյուսանէ ումուզլարընը չէքիյօր։

Մէճլիսի մէպուսան, քէնտի բռէսթիժինի ճէմաաթըն նազարընտա կիւնտէն կիւնէ զայիֆ իտիյօր։ Ճէմաաթ, պու մէճլիսին հագգընտա մէյուսիյէթ հիսսի իթմէյէ պաշլայօր, չիւնքի Մէճլիսի մէպուսան իհթիյաճլարըն պիւթիւն պիրինի պիլէ հալլէտ կէթիրմէմիշ տիր. քէօյլիւ, սէնաաթքեար, ամէլէ, թիւճճար, եանի մէմլէքէթին անասըրը էսասիյէսի հէնիւզ պուրատան պիր շէյ ալամամըշլար տըր։

Էհալի, հիւքիւմէթ վէ Բարլամէնթօտան օ տէրէճէ եօրուլմըշ տըր քի, պիր աղ րահաթ իտէպիլմէք իչին Մէճլիսի մէպուսանըն իճթիմայէսինին թաթիլինի սապըրսըզլըգլա պէքլէեօր։ Պու սէպէպլէ տիւրլիւ իճթիմաըն ուզամասը, հիւսնիւ նիյէթլէ տէ օլսա, էյի պիր գապուլ պուլամայաճագ տըր. չիւնքի էհալի, միւտտէթի իճթիմաըն ուզամասը, եէնի հիյէճանլար հուսուլէ կէթիրէճէք նէրտէ ֆայտէյի մուճիպ օլաճագընա էմին տէյիլ տիր։

ԳԱՐԱՏԱՂ ՎԷ ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԸՔ

Ջէթինէտէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Գարատաղ հիւքիւմէթի հուտուտ պօյընտա ասքէրի գուլլէլէր ինշա իթմէքտէ տիր։

Վիեննա, 4 Մայիս.— Ջէթինէտէն իշար իտիլտիկինէ նազարըն, Արնավուտ հիւքիւմէթինէ թապի օլան Գասթրիօթա՝ Արնավուտ իխթիլալճըլարընա իլթիճայէն պիր պէհանէ նէշրիյէ, Ջօպարայը զապթ իչին զայրէթլէրինէ տէվամ իյլէմէլէրինի թավսիյէ իթմիշ տիր։

⁂ «Բրօկրէ տը Սալօնիք»տէն. Իպէք, 19 Ապրիլ.— Իպէք սանճաղընտա հալ ու վազիյէթ հէր կիւն տահա վէխիմ պիր շէքիլ ալմագտա տըր։ Հէման հէր կիւն Կօսինա վէ Պրանէյէ ասքէր վէ մուհիմմաթ սէվգ իտիլմէքտէ տիր։ Պունլար՝ օրալարտաքի մէվճուտը թագվիյէ իչին կէօնտէրիլիյօր։ Էննէցի մուավէնէթինէ նայիլ օլտուգլարը զանն իտիլէն Մալիսօրլար՝ Կօսինա իլէ Թուզի արասընտա հալա պիր թագըմ ասքէրի մուհիմմ նօգթալարը մուհաֆազա իթմէքտէ տիրլէր։ Ճէսարէթ վէ ղայրէթլէրի հէր տիւրլիւ սիթայիշին ֆէվգինտէ օլան ասքէրլէրիմիզ, պու եէրլէրի ասիլէրին էլինտէն կէրի ալաճագլարը իւմիտ օլունուեօր։

⁂ Ապրիլ 18տէ Թուզի իլէ Կօսինա արասընտա ասիլէր իլէ ասքէր պէյնինտէ գանլը պիր մուհարէպէ վուգու պուլմըշ տըր։

⁂ Արնավուտլուգտա պուլունան Շէվքէթ Թօրղուտ փաշա՝ հէնուզ հարաքեաթը ասքէրիյէյէ պաշլամամըշ տըր։ Կօսինատան հարէքէթ իթմիշ օլան Էսհէմ փաշա ֆըրգասընըն՝ Գասթրաթի ֆըրգասըլա պիրլէշմէսինի պէքլէեօր։ Պու պիրլէշմէքլիքտէն սօնրա՝ Շէվքէթ Թօրղուտ փաշանըն էմրի ալթընտա 16 թապուր պուլունաճագ վէ պիր գաչ միթրալեօզ միւֆրէզէսի պուլունաճագ տըր։

⁂ Ջէթինէ Օսմանլը սէֆիրի Սատրէտտին պէյին վէ Տէրսաատէթ Գարատաղ սէֆիրի Մ. Բօբովիչին հիւքիւմէթլէրի թարաֆընտան կէրի չաղըրըլտըգլարընը րուսճա ղազէթալար եազըյօրլար։

ԵԷՄԷՆ ԱՀՎԱԼԻ

Շիմտիյէ գատար իճրա գըլընան հարաքեաթը ասքէրիյէ նէթիճէսինտէ, էվվէլճէ էշգըեա էլինտէ կէչէն վէ եախօտ օնլար թարաֆընտան սուհասարէ օլընան պիրճօգ մէվգիլէրին կէրի ալընտըգը վէ գուրթարըլտըգը, վէ պիւթիւն Համէ գազասընըն տախի ամանա կէլտիկի, վէ Ալլահըն լութֆիյլա Եէմէն վիլայէթինտէ խուսուսիլէ էվվէլքի հալ ու վազիյէթին թէմամէն իատէ օլունտուղը՝ Եէմէն պաշգումանտանլըղընտան Հարպիէ նէզարէթինէ կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ՄԻՒԹԷՖԵՐՐԻԳ ՄԱԼԻՄԱԹ

Մալիէ նազըրը Ճավիտ պէյ իսթիֆա իթմիշ, վէ տիկէր վիւքէլանըն իսթիֆալարընը վէրմէլէրի տէ միւհթէմէլ իմիշ։

Ջամը հազրէթը Բատիշահի Մայիսին 16նճը բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 12 բաաթէլէրինտէ Պարպարօս զըրհլըսը իլէ լիմանըմըզտան Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ պույուրաճագլար տըր։ Շահզատէկեանտան Զիյաէտտին վէ Էօմէր Հիլմի էֆ.լէր Մէսուտիյէ զըրհլըսը իլէ մայէթը Շահանէտէ պուլունաճագ, վէ պէնտէկեան՝ Ճէմալ վափօրընա րաքիպ օլաճագլար տըր։ Սապահտէն կէլիպօլը էօնիւնտէ պիր աղ տուրաճագլարտըր. մէրասիմ իճրա գըլընաճագ տըր։ Սէյահաթը Շահանէ 25 կիւն տէվամ իտէճէք տիր։ Իլք ճումա սէլամլըղը Սէլանիկտէ, իքինճի ճումա սէլամլըղը Բրիշթինէտէ վէ իւչինճիւ ճումա սէլամլըղը Մանասթըր-

տա իճրա պույրուլաճագ տըր։ Ավտէթը Հիւմայունտա Զանագ-գալէյէ ուղրանարագ, պիր Թագիա զիեարէթ իտիլէճէք տիր։

Տէվլէթը Օսմանիէնին Իրանտագի րօլիթիգայը ումումիսի, վէ Պազառ-Խանգին, Գուէյթ վէ Պասրա քէօրֆէզի ահվալ մէր հօյլարը մէսէլէլէրի վէ Սիվաս, Էրզրում վէ Վան աէմտր հօլը իլէ մէզքիւր վիլայէթլէրտէ իճրա իտիլէճէք իսլահաթ հագգընտա Թէհրան Օսմանլը սէֆիրի Հասիպ պէյին էֆքեար վէ միւթալէաթընը անլամագ իւզրէ, միւշարիլէյհին մէգզունէն Իսթանպոլա աավէթինէ գարար վէրիլմիկի էյիտիլմիշ տիր։

Հալէպ վալիսի Քեազըմ պէյ՝ աէկզաւնէն չէքիլմիշ կէլմիշ տիր։— Միւշարիլէյհ մանզալինատէ իսլահաթը մատալիւ վէ մանէվիէյի հասուլէ կէթիրմէկ իւզրէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան լազըմ կէլէն վէսաիթի իճրա իչին քէնտիսինէ մէզունիյէթ վէրիլմէյօւ, իսթիֆա իտէճէկինի «Ժէօն-Թիւրք»իւն մուհարրիրինէ պէեան էյլէմիշ տիր։

Զաթը Շահանէնին Գոսովա վուզու պուլաճագ սէյահաթլարընտա ատյէթ պույրուլաճագ իւզրէ, Էրզրումտան պիր հէյէթը սէֆէրիյէ, պինէրճէ խալգըն ալդըլարը արասընտա Իսթանպոլա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիշ տիր։

Հալը աէֆէր մէճրիւպէլէրինտէն օլմագ իւզրէ, Էնգիւրէտէն Սէլանիկէ 48 սաաթտա նագլ էտիլմէք իսթէնիլէն 12 թապուր էֆրատը բէնդ. կիւնիւ իւլէր սաաթ ֆասըլա իլէ Հայտար-փաշատա կէլմիշ, վէ օրատա պուլընան նագլիյէ սէֆինէլէրինէ իրքեապ իտիլէրէք, Սէլանիկ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիշլէր տիր։ Ըսթասիօնտա հարպիէ նազըրը վէ սաիրլէրի հազըր պուլունմուշլար տըր։

Զարջ. կիւնիւ սարայտա փաշա հուզուրը Շահանէյէ գապուլ պույրուլմուշ տըր։

Մալիէ նազըրը Ճավիտ պէյին, Եվէլքի կիւն իսթիֆասընը սարայտա փաշահա թագտիմ էթտիկի էշիտիլմիշ տիր։ Պու պապտաքի շայիան «Սապահ» մէքդի կ իտիյօր։

Ատանատա խարապ օլան մահալլէրին աէնիտէն ինշասը իչին, չէքիլմիշ պուլունան վալի Ճէմալ պէյ Տախիլիէ նէզարէթինէ պիր բըօմէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։

Եանեատա հէյէճանը ազիմ հիւքիւմ իթտիկինէ վէ նագզինտա գարըշըգլըգ գուհուրա կէլէճէկինէ տաիր աէվէրան խաէն շայիալար բէտմէն թէքզիպ իտիլմիշ տիր։

Հիւսէյին Ճահիտ պէյի թօգամլամըշ օլան Գըպըրըզը գաէ Շէվքէթ պէյ՝ մահքէմէտէ հազըր պուլունմագ չահիլըլա սալը վէրիլմիշ տիր։

Եարըն Թարաֆը Շահանէտէն՝ տեան վէ մէպուսանըն տիւկէր գըտրէնտա զիեաֆէթ վէրիլէճէք տիր։

Իսթանպոլ բօլիս միւտիրի Թէճտաւ վէ Պէյօղլու բօլիս միւտիրի Մէգհար պէյլէր իսթիֆալարընը վէրմիշլէր տիր։

Սատրազամ փաշա, չարշէնպէհ ագշամը Մէճլիսի մէպուսան աահրէսինտէ, Մէճլիսի մէգքիւր րէիսի Ահմէտ Րիզա պէյ իլէ միւլագաթ էթմիշ տիր։

Եունան սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, չարշէնպէհ կիւնիւ Պապը Ալիյէ կէլէրէք, աէնիտէն եազըլմագտա վէ արթմագտա օլան պօյգօթաժ հագգընտա խարիճիէ միւսթէշարը իլէ միւլագաթ էթմիշ տիր։

Միւթէտիլ հուրրիյէթփէրվէրան ֆըրգասը, չարշէնպէհ կիւնիւ թօփլանարագ, Իսմայիլ Քէմալ պէյ հաարիճտէ իւզէրինէ իճրաի միւզաքէրէ էթմիշ տիր։ Պու հասուս հէնուզ հալլ օլունմամըշ օլտուղունտան, ֆըրգա՝ համիսէսինի չպու տէվրէի իճթիմաիյէնին խիթամընտան էվվէլ հալլ ու թէսվիյէսինի թալէպ էթմէք իւզրէ Մէճլիսի մէպուսան րիեասէթինէ աէնի պիր թագրիր թագտիմինէ գարար վէրմիշ տիր։

Մէճլիսի մէպուսան րէիսի Ահմէտ Րիզա պէյ՝ Եվէլքի ագշամ հարպիէ նազըրը Մահմուտ Շէվքէթ փաշա իլէ միւլագաթ էթմիշ տիր։

Բուլթի վէ Բարթըլմէօս նամ մօպիլիա մաղազալարը իշճիլէրի, կիւնտէ 11 սաաթ եէրինէ 10 սաաթ չալըշմայը թալէպ իտէրէք, Եվէլքի կիւնտէն իթիպարէն թաթիլը էշղալ էթմիշլէր տիր։

Տէրխասանէի Բահրի հազինէլէրի վէքալէթինին սապըգ գանչըլէրի վէ հէաէվմ պաշ նօթէրի Մօնսէնեօր Ֆրանչէսգօ Պրաճիօթթի, Եվէլքի կիւն Պէյօղլու ճամի քէպիրինտէն կէչտիկի սըրատա, Սէնթ Անթուան քիլիսէսի նագընլարընտա իւզէրինէ ֆէնալըգ կէլէրէք տիւշմիւշ, վէ մէզքիւր քիլիսէնին մանասթըրընտա կէօթիւրիւլէրէք, աէրհալ ամէլիյաթ ճէլպիյէ թէտավիսինէ միւպաշէրէթ օլունմուշ իսէ տէ, քեար էթմէյիպ, աղ սօնրա վէֆաթ էթմիշ տիր։ Վէֆաթը՝ գալպ խասթալըղընտան իլէրի կէլմիշ տիր։

Իզմիրտէն իշար օլընտուղընա կէօրէ, ապրիլին 12րինճի կէճէսի, Զագըրճալը Եօտէմիշտէն իքի սաաթ ուզագտա Ալի Բէօտէ գարիյէսինէ հիւճում իտէրէք, Մուխթար Իպրահիմ չավուշըն Եվինի աթէշէ վէրմիշ տիր։ Տէրհալ Իզմիր վալիսի Եօտէմիշէ կիտէրէք, Եվին սահիպլէրինտէն Եվէլ, մուխթարըն, գարըտըշ վէ օղլունըն թէճէֆ իտիլմիշ օլտուգլարընը կէօրմիւշ տիր։ Զագըրճալը Ֆըրգասը իլէ պիրլիքտէ ֆիրար էթմիշ տիր։ Էշգըեանըն թագիպինէ իչին թէտապիրի լազըմէնին իթթիխազ օլունտուղը Իզմիրտէն եազըլըյօր։ (Հէր վագըթքի պու մա գըլըր)

Եվէլքի սապահ Պէյօղլունտա Տէրմիզ սօգագընտա ժաքօն օթէլինտէ աթըլան իքի էլ բէմպասը աէտինտէն, օթէլ խալգը ուեանարագ գօշմուշլար, վէ 23 նօյէրէնտա Միսաօն իսմինտէ Ֆրանսա թէպաասընտան պիր գատընը, վէ 25 նօյէրօընտա կէնճ պիր աաէմի գատըլար թչէնտէ պուլմուշլար տըր։ Տէլիզաննըն էլինտէ պիր րէվօլվէր վար իմիշ։ Արալարընտա միւնազաա վագը օլուպ, Միսաօն՝ եարատըլ չաղըրմագ իչին օտատան տըշարըլ չըգտըքտէն, Տէլիգաննը րէվօլվէր իլէ գատընը գուլաղընտան վուրուպ, քէնտիսինի կըրմիշ, վէ պատէհու սոլանը քէնտի աղզընա չէքմիշ տիր։ Զապըթաճէն հէթ իհպար օլունտէ իքիսի տէ հէնուզ հասթախանէ օլմաըըլա, խասթախանէյէ նագլ իտիլմիշլէր տիր։ Գատընըն կիւճ իլէ իֆագաթ վէրէպիլմիշ վէ տէլիգաննընըն խալիսի պիլմէտիքի աէօյլէմիշ տիր։

Իզմիրտէն ապրիլ 20 թարիխլիյէ ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 24 սաաթ զարֆընտա, ասքէրի խասթախանէտէ գօլէրատան պիր վուգուաթ օլմըշ տըր։

Էնգիւրէ վիլայէթինտէ Գըզըլ-ըրմագ նէհրի ճօշմըշ տըր։ Օսմանճըգ նահիյէսինին պիր գըսմընը սուլար պասարագ քէօփրիւնիւն հագգընտա պուլընան տէլէրմէնի խարապ էթմիշ տիր։ Զայ տահա զիեատէ եիւքսէլմէքտէ օլտուղունտան, ճիվարտաքի եվլէր թահլիյէ էտիլմիշ տիր։

ԻՍԼԱՀԱԹԸ ԶԱՐՈՒՐԻՅԷ

Կէչէնտէ, Հալէպ վիլայէթինտէ Գըզըլ-Իրմաք նահիյէսի միւտիրինին, պիր Էրմէնի կէնճ գըզը աշըրթըպ, ճէպրէն ըրզընը բայիմալ էթտիքտէն սօնրա, Իսլամ էթմէք իսթէտիկինի, ֆագաթ գըզըն րէտէ վէ վալիտէսինին պրօթէսթօսընտա Պէհէանի գամագամընա միւրաճաաթլարը իւզէրինէ, մէգզուրէնին հիւքիւմէթ գօնագընտա կէթիրիլտիկինի, վէ աշըրըլտ, միւտիրին ճէպրէն ըրզընը կէչտիկինի վէ Իսլամ օլմագ իսթէմէտիկինի պէեան էյլէտիկինի եազմըշ իտիք։

«Լէվանթ Հէրալտ», պու վագըատան պահսլա, Իթթիհատ վէ Թէրագգը Ֆըրգասընըն, պու կիպի ատէթլէրէ Եիթ վէրմէք իչին, բրօկրամընա, իսլահաթը զարուրիյէտէն օլմագ իւզրէ չու մատտէ պիր մատտէ իլավէսինի թէքլիֆ իտիյօր։ «Իսլամլարըն Խրիսթիանլար թարաֆընտան աշըրըլմասը մէմնու օլտուղը կիպի, Խրիսթիան գատընլարըն տա Իսլամլար թարաֆընտան աշըրըլմասը մէմնու տըր։ Պու կիպի հարաքաթ՝ ֆայիլլէրինի նամուսըզ իթթիհամ կիպի, պօմպար միւսաատէ իտէն հիւքիւմէթլէրին տէ իթթիպարընտա խալէլ կէթիրիր։ Եօղլէր վանչի տիրլէր, պինապէրին՝ մէտէնիյէթի արզու իտէն մէմլէքէթտէն թարտ օլունմալը տըրլար։ Իթթիհատ վէ Թէրագգը Ֆըրգասը պէօյլէ պիր տէհշէթլի ճինայէթի չէտիտէն թէլէտտիպ իտէճէք միւէսսիր պիր մատտէնին ճէզա գանունընա կէչիրիլմէսի իչին, էլտէն կէլէնի եափմասը միւմքին միւթթէպէ ուղրաշմալը թէահիւտ իտէր։»

«Լէվանթ Հէրալտ», ուզուն միւթալէաթտան սօնրա, գըզ աշըրըլմասընը մէն էթմէք վէ միւթէճավիզլէրը չէտիտէն ճէզալանտըրմագ իւզրէ, Մէճլիսի ումումինին պու աէֆաքի տէվրէի իճթիմաիյէսինէ պիր գանուն լայիհասը թագտիմ իտիլմէսինին էչէտտը լիւզումընը մուսիրրանէ պէեան իտիյօր։ Մէգալէսինէ չու սօզլէր իլէ խաթիմէ վէրմիշ տիր. «Մէչրութիյէթ՝ Օսմանլըլարա հուրրիյէթ վէ մուսավաթ վէրմիշ տիր։ Օնլարըն մալլէրինի, խուսուսիյէ ըրզլարընը տահա զիեատէ հիմայէ էյլէմէլի տիր... Եկէր մէմլէքէթ, պու տէրէճէ ալչագճա պիր մուամէլէյի ճէզասըզ պըրագըրսա, տէմէք ալթմըշ սէնէլիք մէչրութիյէթտէն սօնրա միւսաատէ իտէրսէ, նամուսը պէրպատ օլաճագ տըր։ Թիւրքիա իչին, պու իսլահաթըն իճրասը գատար միւսթաճէլ վէ զարուրի պիր շէյ եօգ տըր։»

Րէֆիգիմիզ, տիւկէր պիր նիւսխասընտէ, մէզքիւր մուամէլէյի վանչիսանէյի իճրա էթմիշ օլան Գըզըլ-Իրմ նահիյէսի միւտիրի Ֆէհմի էֆէնտիին՝ տիւկէր պիր նահիյէ միւտիրլիյինէ թէճայիւզ իտիլմէսինտէն պահսլա տէյօր քի, «Պու մէմուրա լաեըգ կէօրիւլէն ճէզա՝ պէր պու մը տըր։ Զանն իտէմէյիզ։ Ֆիլվագի էն մէքրուհ վէ էն ալչագճա պիր ճինայէթի իրթիքեապ իտէն պիր մէմուր, եէնի պաշընտա պէճաիշ իլէ գուրթուլուրսա, պունու, ճէզա տէյիլ, թէշվիգ մագամընտա պիր թէտպիր տա իտէպիլիր վէ կիզլիճէ աէրատ էտէն պունօւ տէվամ էյլէտէճէքտիր։ Բագալթ պունու Գանունը Եսասիյէ նամը թէվֆիգ իթթիրմէլի։ Օ գանունըն 9րնճը մատտէսի պէր վէճհը ատի տիր. «Պիլճիւմլէ Օսմանլըլար, տիւկէրլէրին հուրրիյէթինէ խալէլ կէթիրմէմէք չարթիյլէ նայիլը հուրրիյէթէ չախսիյէ օլուրլար։»

«Ֆամիլեասը իչինտէն աշըրըլան վէ էն մէքրուհ ալչագըլըգ տիւչար իտիլէն կէնճ պիր գըզըն՝ Թէէտին էտիլմիշ օլան հուրրիյէթը չախսիյէսի նայիլ օլտուղընը պէեան էթմէքլիք՝ պիր իսթիհզա տըր։ Պէօյլէ պիր հարէքէթը ճինայէթքեարանէյէ ճիւրէթ իտէն քիմսէ, պիր մէմուր օլուրսա, մահէլլը մէմուրիյէթինի թէպտիլ իթմէքլէ իքթիֆա օլունամայիճը մը։ Զիքր իթթիկիմիզ 9րնճը մատտէ մուճիպինճէ, Ֆէհմի էֆ. կէնճ պիր Օսմանլը գըզընը աշըրթմագլա, սաիրլէրին հուրրիյէթինէ զարար վէրտիկի, վէ պատէհու օ գըզըն ըրզընը պայիմալ իտէրէք, հէմ վէ տահա վանչիսանէ պիր մուամէլէ իճրասըյլա պիրինճի ճինայէթինի աղըրլաթմըշ օլտուղը իչին, քէնտի հուրրիյէթինի զայի էթմէլի տիր, հէմ հապս իտիլմէլի տիր։

«Իմտի թէէտիպ իտին պու ատէմի։ Թիւրքիատա հաքիմիյէ պուլընտուղընը վէ տէվլէթը Օսմանիէնին հագգաթէն թարիգը մէտէնիյէտէ կիրտիկինի իսպաթ էտին։

«Հիւքմիւ աատիլէթի իճրա էյլէյին։»

⁂ Պու մէգալէյէ տայիր «Ազատամարտ»ա Պէհէանիտէն պու թէլէկրաֆ կէօնտէրիլմիկինէ կէօրէ, պիւշարէ գըզը, թագրիրի Եսնասընտա միւտտայի վէ միւտտայի մուավինի թարաֆընտան հէր տիւրլիւ հագարաթ իտիլմիշ, վէ Ֆէհմինին պէրաէթի իչին հէր թէտպիր իթթիխազ օլունմըշ տըր։ Թագրիրին վէրիլմէսինտէն իքի կիւն սօնրա ճանի Ֆէհմի տախի կէլէրէք, քէնտի թարաֆլըլարընըն պիրիքտէ Շէրիյէ միւրաճաաթ էյլէմիշ վէ բըշվաթ ալան չահիտլէր սայէսինտէ, գըզըն, քէնտի րըզասըյլա Իսլամիյէթի գապուլ էթտիկինի վէ քէնտիսիլէ Եվլէնմէք արզուսընը իզհար էթմիշ օլտուղընը «իսպաթ էյլէմիշ տիր» էյլէմիշ, կէրէք Շէրի մահքէմէսի, կէրէք մահալլի միւֆթիսի, Ֆէհմինին լէհինտէ իլամ վէ ֆէթվա վէրմիշլէր տիր։— Գըզըն գարտաշը, Անթէպ թարաֆլարընտա պուլունտուղը հալտէ, գըզ գարտաշընըն ֆիլաքէթինի իշիթիճէ իւզէրինէ Պէհեանիյէ կէլմիշ, վէ հիւքիւմէթէ միւրաճաաթընտա, չիւպհէլի անարշիսթ մագամընտա թէվքիֆ իտիլէրէք, Մալաթիա միւթէսարրըֆլըղընա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պիշարէ, պիր գաչ կիւն մահպուս գալտըգտան սօնրա, անարշիսթ օլմատըգ, նամուսընը արայան պիր Օսմանլը իտուկի անլաշըլարագ, սալը վէրիլմիշ տիր։

ԹԱՇՐԱ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ

«Ազատամարտ»ա կէլէն թէլէկրաֆլար.

Խարբուդ, 18 ապրիլ.— Ճիւլուսը հազրէթը Բատիշահի եէվմը մախսուսընտա Կուտաարինի քէօյլիւնին քեաֆֆէյի ապալիսը, քէնտի խըզմէթճիլէրիյլէ պէրլիքտէ, քէօյին Էրմէնիլէրինէ հիւճում էթմիշլէր, պանլարը Եվլէրինտէն տիչարը չըգարմըշլար, չօղլարընը սօքմըշլար, թաշլար, չիւէր վէ գամչը իլէ տարպ վէ ճէրհ էթմիշլէր տիր։ Միճրուհլարտան պիր գաչընըն հալէթը թէհլիքէլի տիր։

Մալաթիա.— Վասըլուսն նահիյէսինտէն պիր Թիւրք պէյի, քէօյին խարիճինտէ տուրան Թօփալաքեաւ կիթմիշ օլան քէնտի խըզմէթճիլէրինտէն պիրինին գարըրընա թէսաատիւֆ իտէրէք, պիր աէրէ իչինտէ ճէպրէն ըրզընա թէճավիւզ էթմիշ տիր։ Գատընըն, եալպարըճըլարը րաղմէն բաշա վէ աարը էօլիւ հալինտէ օլարագ, կիւճ իլէ Եվինէ ավտէթ իտէպիլմիշ տիր։ Վուգուաթ, հիւքիւմէթէ աքսէտիլմէմիշ պիլտիրիլմիշ տիր։

Մուշ.— Բիւլանըգ՝ Խութ նահիյէսինտէ իքի Նէֆիլ բօլիս մէմուրընը գամչը իլէ տէօյմէք վէ աէգաաթ գալմըշլար տըր։ Մէզքիւր նահիյէ, Բիւլանըգըն գուլլարը բէնչէսինտէ գալմըշ տըր։ Պունլար, աչըգտան աչըգա Նուփուզլու Էրմէնիլէրի վիճտանսըզ գալտըրմագա ճանլա իտիյօրլար։ Գալամ պէյ վէ տիւկէր գօմշու քէօյլէրտէ պուլունան Էրմէնիլէրին Եվլէրի Բիւլանըգլը պէյէ պասըլըգ օլունմուշ տըր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

22 Ապրիլ 1911

	Ղշ.	Բր.
Թէմէթթու իտիլմիշ Եամ. ում.	101	1—
Րումէլի չըմէնտէֆէրլէրի Ֆր.	215	62—
Օսմ. Պանգա. չիրքէթի Լ. Օ.	4	80
Տէրխ. Թրամվայ գուպ.	16	10
» » թեահվ. ֆր.	500	
Րէժի	10	5
Տէրխասանէթ Րըխթըմ	457	
Տէրգօզ	359	
Անատօլը չըմէնտէֆէրի գուպ.	15	80
» » թահ.	514	
Բէզէտի Ֆօնոէ Եմիթիէն Ա.	344	50
» » » Բ.	276	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	Ղշ.	բր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	107	24
Մէթալիք	102	9
Բօլ	92	2
Ֆրանսըզ ալթունը	87	8
Ինկիլիզ լիրասը	110	6
Գըրմըզ	50	
Րուսպի քեաղըտ	86	

ԻՏԱՐԷ ԽԱՆԷ
Պէյօղլունտա Թագսիմ ճատտէսինտէ Ն. 65

Սահիպի իմթիեազը վէ
միւտիրը մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ